

**Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce
k návrhu Záverečného účtu
Obce Hontianska Vrbica za rok 2024**

V súlade § 18 f ods. 1 písm. c) zákona č 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu Obce Hontianska Vrbica za rok 2024.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE HONTIANSKA VRBICA

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu som spracovala na základe predloženého Návrhu záverečného účtu Obce Hontianska Vrbica za rok 2024 a spracovanej ročnej účtovnej závierky obce. Návrh záverečného účtu obce za rok 2024 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) je predložený na rokovanie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t.j. najneskôr do 30. júna nasledujúceho rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh záverečného účtu je verejne prístupný na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a súbežne aj na centrálnej úradnej tabuli podľa zákona o e-Governmente č. 305/2013 Z.z. od 21.5.2025, čím bola splnená podmienka jeho zverejnenia najmenej na 15 dní pred jeho prerokovaním obecným zastupiteľstvom.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení je obec povinná si dať overiť účtovnú závierku audítorom. V zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 o účtovníctve je povinná tak urobiť do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje, teda do 31.12.2025. Za rok 2024 účtovná závierka ku dňu vyhotovenia tohto stanoviska audítorom ešte nebola overená.

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Povinné náležitosti záverečného účtu podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou a vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov obce a programov vyššieho územného celku.

Údaje o plnení rozpočtu predloženého návrhu záverečného účtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF-0101752004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, a jej neskorších zmien

doplnkov, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Predložený návrh záverečného účtu neobsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti obce (písm. f) z dôvodu nevykonávania podnikateľskej činnosti. OZ obce Hontianska Vrbsica rozhodlo uznesením č. č. 165/2013 zo dňa 16.12.2013 o neuplatňovaní programového rozpočtovania. Táto možnosť vyplýva obciam s počtom obyvateľov do 2000 z § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Vzhľadom na uvedené predložený návrh záverečného účtu obce neobsahuje hodnotenie plnenia programov obce (písm. g).

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Obec pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu.

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadala finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. Rozpočtové hospodárenie

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec má povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný rozpočet Obce Hontianska Vrbsica na roky 2024 – 2026 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č.125/2024 zo dňa 27.02.2024. V mesiacoch január a február 2024 obec hospodárila v rozpočtovom provizóriu.

Obec zostavila rozpočet podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol zostavený a schválený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol zostavený a schválený ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý čiastočne prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom rozpočtu finančných operácií. Rozpočet finančných operácií bol plánovaný ako prebytkový.

Zmeny rozpočtu sa v roku 2024 vykonávali rozpočtovými opatreniami starostu obce a na základe uznesení obecného zastupiteľstva.

Rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka zmenený nasledovne:

- prvá zmena schválená dňa 27.03.2024 rozpočtovým opatrením č. 1/2024
- druhá zmena schválená dňa 17.05.2024 uznesením č. 145
- tretia zmena schválená dňa 25.06.2024 rozpočtovým opatrením č.2/2024
- štvrtá zmena schválená dňa 13.08.2024 uznesením č. 166
- piata zmena schválená dňa 15.11.2024 uznesením č. 178
- šiesta zmena schválená dňa 16.12.2024 uznesením č. 196
- siedma zmena schválená dňa 17.12.2024 rozpočtovým opatrením č.3/2024

Rozpočet obce v roku r. 2024:

v EUR

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie
prijmy celkove	494 610,00	514 522,00	510 240,52
výdavky celkove	494 610,00	512 740,00	499 751,55
Prebytok rozpočtu	0	1 782,00	10 488,97

Celkový rozpočet príjmov obce bol rozpočtovými opatreniami v priebehu roka navýšený o 19 912 Eur, z toho rozpočet bežných príjmov o 9898 Eur, rozpočet kapitálových príjmov o 7 361 Eur a rozpočet príjmových finančných operácií o 2653 Eur. Rozpočet výdavkov obce bol rozpočtovými opatreniami navýšený o 18 130 Eur. Úpravy si vyžiadali zvýšené výdavky na investičné projekty obce a tiež na financovanie bežných výdavkov.

Celkové bežné príjmy obce v roku 2024 oproti predchádzajúcemu rozpočtovému roku 2023 poklesli o 24 138,30 Eur. Vlastné príjmy obce dosiahli sumu 362 958,47 Eur a príjmy z cudzích zdrojov (granty a transfery) boli vo výške 70 827,08 Eur. V roku 2024 obec hospodárila so schodkom 35 453,64 Eur, čo je v porovnaní s výsledkom rozpočtového hospodárenia za rok 2023 menej až o 89 904,77 Eur.

Hospodárenie obce je možné porovnať s predchádzajúcimi obdobiami:

	v EUR			
	2024	2023	2022	2021
Bežný rozpočet				
bežné príjmy	433 785,55	457 923,85	412 421,00	420 208,11
bežné výdavky	412 506,08	403 915,41	386 531,39	372 212,45
prebytok bežného rozpočtu	21 279,47	50 008,44	25 889,61	47 995,66
Kapitálový rozpočet				
kapitálové príjmy	7 361,25	8 510,00	2 681,50	0
kapitálové výdavky	64 094,36	8 067,31	4 953,60	28 960,90
schodok kapitál. rozpočtu	-56 733,11	442,69	-2 272,10	- 28 960,90
Schodok/Prebytok rozpočtu	-35 453,64	54 451,13	23 617,51	19 034,76
Finančné operácie				
príjmové fin. operácie	69 093,72	12 356,88	52 844	40 553,74
výdavkové fin. operácie	23 151,11	23 695,57	23 233	22 760,59
Schodok/prebytok FO	45 942,61	-11 338,69	29 611	17 793,15
Rozpočtové hospodárenie	10 488,97	43 112,44	53 288,51	36 827,91

1.1. Údaje o plnení rozpočtu vlastných príjmov obce

a) V časti bežných príjmov bolo plnenie rozpočtu nasledovné:

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Dane z príjmov 110	238 202,00	238 202,00	231 850,64	97,42
Daň z nehnuteľností 120	73 839,00	71 932,00	73 212,07	101,78
Dane za špecifické služby 130	9 408,00	9 469,00	9 399,87	99,27
Daňové príjmy spolu	321 449,00	319 603,00	314 402,58	98,37
Príjmy z vlastníctva 210	37 917,00	37 973,00	39 182,23	103,18
Administratívne poplatky 220	11 231,00	13 686,00	13 379,52	97,76
Ostatné príjmy 290	0	2 914,00	3 065,58	105,20
Nedaňové príjmy spolu	49 148,00	54 573,00	55 627,33	101,93
Rozpočet vlastných príjmov	370 597,00	374 176,00	370 029,91	98,89

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavujú daňové príjmy a nedaňové príjmy. Vlastné daňové príjmy rozpočtu sú výnosy miestnych daní a miestneho poplatku podľa zákona č. 582/2004

Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a podiely na daniach v správe štátu podľa zákona č. 564/2004 Z. z., penále a iné sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou. Vlastné nedaňové príjmy rozpočtu sú príjmy z vlastníctva majetku obce, príjmy z činnosti obce, t. j. administratívne poplatky, poplatky a platby za tovary a služby.

Daňové príjmy:

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR) 73,74 % a súčasne predstavuje pre obec 62,66 % z celkových skutočných vlastných príjmov. Tieto príjmy sú pre obec veľmi dôležité pre progresívny hospodársky rast obce. V roku 2024 boli obci poukázané podielové dane zo ŠR oproti roku 2023 v nižšej sume, a to až o 14 155,84 Eur v dôsledku nepriaznivého stavu verejných financií.

Príjem obce z podielových daní od roku 2021 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2021	202 178,00	213 398,24
2022	225 891,00	236 409,73
2023	240 786,00	246 006,48
2024	238 202,00	231 850,64

Čo sa týka vývoja príjmov miestnych daní, od roku 2023 obec upravovala sadzby daní z nehnuteľnosti vo všeobecne záväznom nariadení obce, čím sa jej príjem zvýšil. Výber dane z nehnuteľností je stabilný, k 31.12.2024 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume 178,04 Eur.

Výber dane z nehnuteľností:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2021	62 000,00	62 595,23
2022	62 000,00	63 075,32
2023	73 327,00	72 607,62
2024	73 839,00	73 212,07

Obec má od roku 2021 zavedený množstvový zber komunálneho odpadu aj od fyzických osôb, využíva kreditový systém platenia za túto službu. V tom roku občania zakúpili kredity aj na rok 2022, z toho dôvodu zaznamenala obec vyšší výber.

Vývoj výberu poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2021	12 142,00	16 938,80
2022	9 400,00	8 698,39
2023	8 500,00	9 786,51
2024	8 500,00	8 473,12

Výber ostatných miestnych daní v roku 2024 v porovnaní s minulými rokmi dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Rok	Daň za psov	Daň za užívanie verejného priestranstva
2021	599,40	60,00
2022	634,50	52,00
2023	852,00	42,00
2024	872,75	54,00

Nedaňové príjmy:

Rozpočet nedaňových príjmov sa obci podarilo splniť na 101,93 %.

Porovnanie plnenia príjmov z majetku obce s minulými rokmi:

Rok	Prenájom pozemkov	Prenájom budov a bytov
2021	7 650,48	24 998,96
2022	7 650,48	25 742,96
2023	10 887,81	25 568,96
2024	12 680,27	26 501,96

Obec prenájíma poľnohospodárske pozemky, verejné plochy, poskytuje do krátkodobého prenájmu priestory kultúrneho domu. Je vlastníkom obecných nájomných bytov, za ktorých prenájom v roku 2024 inkasovala do rozpočtu 17 327,28 Eur.

Ostatné príjmy bežného rozpočtu tvoria administratívne poplatky prijaté obecným úradom, správne poplatky a platby za správu bytov, v úhrne 3 734,68 Eur.

Iné nedaňové príjmy v úhrnnej sume 12 710,42 Eur predstavujú poplatky za miestny rozhlas 550,00 Eur, platby za réžiu v ŠJ 1283,60 Eur, za prenájom hrobových miest 410,00 Eur, za predané odpadové nádoby a vypožičiavania riadu 549,40 Eur, za školné v MŠ a ŠKD 1 004,00 Eur, za stravné v ŠJ 4 926,24 Eur, z dobropisov z vyúčtovania energií 3 065,58 Eur a za vykonané služby kosenia potoka od Povodia Hrona 921,60 Eur.

Príjmy z cudzích zdrojov (bežné granty a transfery):

Bežné granty a transfery sú príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, výdavkov spojených s voľbami, financovanie chodu ZŠ, MŠ a rôzne grantové programy. Obec obdržala dotáciu zo ŠR z dôvodu kompenzácie výpadku príjmu z podielových daní a za zvýšené náklady cien energií. Bežné granty a transfery tvoria 14,70 % bežných príjmov obce. Prijaté granty a transfery boli účelovo určené na bežné výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy z cudzích zdrojov	57 378,00	63 697,00	63 695,64	100

Poskytovateľ grantu a transferu	Suma v EUR	Účel
MFSR	4 364,00	kompenzácia výdavkov DPFO
MHSR	572,24	kompenzácia nákladov na energie
Environmentálny fond	479,82	príspevok za úroveň triedenia KO
ÚPSVaR	6 372,90	strava, školské potreby, rodinné prídavky
MVSR	2 987,85	prenesený výkon štátnej správy
MVSR	206,88	odmena skladníka CO
MVSR	2 652,95	na volebné výdavky
Regionálny úrad školskej správy	40 548,00	ZŠ a MŠ normatívne a nenormatívne fin.
PV Mont a Hont, s.r.o. H.Vrbica	500,00	kultúrne akcie
Komunálna poisťovňa, Bratislava	11,00	školské potreby MŠ
Nadácia ZSE, Bratislava	2 000,00	grantový program ZŠ
DPO SR, Bratislava	3 000,00	Dotácia pre DHZO H. Vrbica
Transfery a granty spolu:	63 695,64	

b) V časti kapitálových príjmov bolo plnenie rozpočtu nasledovné:

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Odpredaj pozemkov	0	525,00	525,00
Transfer OZ DRP Želiezovce – oplotenie MŠ	0	1 836,00	1 836,25
Transfer z NSK - kúrenie KD	0	5000,00	5 000,00
Kapitálové príjmy spolu	0	7 361,00	7 361,25

Vlastné príjmy kapitálového rozpočtu predstavujú príjmy obce z predaja nehnuteľného majetku za celkovú sumu 525 Eur. Z cudzích zdrojov obec prijala kapitálové transfery a to z Nitrianskeho samosprávneho kraja na modernizáciu kúrenia v kultúrnom dome v sume 5000 Eur a od OZ DRP Želiezovce 1836,25 na rekonštrukciu oplotenia pri materskej škole.

c) V časti príjmových finančných operácií bolo plnenie nasledovné:

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Nevyčerpané prostriedky ŠR z 2023	1 794,00	1 794,00	1 793,90
Nevyčerpané stravné ŠJ	373,00	373,00	373,29
Nevyčerpané kredity za odvoz KO	0,00	676,00	675,90
Prevod z rezervného fondu	64 468,00	66 445,00	66 201,11
Prijaté finančné zábezpeky	0	0	49,52
Finančné operácie spolu	66 635,00	69 288,00	69 093,72

V roku 2024 obec zapojila do rozpočtu zdroje z rezervného fondu v súlade s uzneseniami obecného zastupiteľstva v celkovej sume 66 201,11 Eur a nevyčerpané prostriedky prijaté v predchádzajúcom roku (vybraté stravné do školskej jedálne a prijaté zábezpeky od nájomníkov bytov, kredity za vývoz KO). .

1.2. Údaje o čerpaní výdavkov

a) V časti bežných výdavkov bolo čerpanie rozpočtu obce podľa ekonomickej klasifikácie nasledovné:

Názov	Rozpočet 2024		Čerpanie 2024	Čerpanie 2023	Čerpanie 2022	Čerpanie 2021
	Schválený	Upravený				
610 Tarifné platy	213 029,00	198 214,00	196 160,41	201 512,83	183 877,27	188 959,39
620 Odvody do fondov	80 932,00	77 078,00	76 385,59	73 107,56	66 728,34	65 069,08
630 Tovary a služby	109 954,00	136 915,00	127 489,65	114 734,98	104 605,05	105 574,40
640 Bežné transfery	7 200,00	7 700,00	7309,31	9 071,57	2 6285,88	7 354,04
650 Splácanie úrokov	5 344,00	5 344,00	5 161,12	5 488,47	5 034,85	5 255,54
Bežné výdavky spolu	416 459,00	425 251,00	412 506,08	403 915,41	386 531,39	372 212,45

Z prehľadu je vidieť priebežný nárast bežných výdavkov obce a to tak na platy zamestnancov, ako aj odvody do poisťovních fondov, v súlade so zákonnou valorizáciou plátov zamestnancov

v školstve, ale aj vo verejnej správe. V roku 2024 tieto výdavky mierne poklesli z dôvodu úbytku zamestnancov školy od mesiaca september. Výdavky za tovary a služby závisia od aktuálnych potrieb zabezpečenia režijných výdavkov na chod samosprávy a vzdelávacích zariadení. Bežné transfery a dotácie sú dotácie poskytované obcou v súlade s uzneseniami obecného zastupiteľstva na verejnoprospešné účely subjektom sídliacim na území obce, spoločnému obecnému úradu, účtujú sa tu rôzne členské príspevky a iné sociálne výdavky. Čerpanie týchto výdavkov sa oproti roku 2023 znížilo o 1760 Eur. Čerpanie bežných výdavkov je v tabuľkovej časti záverečného účtu triedené podľa jednotlivých funkcií, ktoré samospráva obce zabezpečuje (funkčná klasifikácia).

b) Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Záverečný účet obsahuje podrobný prehľad čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie a podľa funkčnej klasifikácie rozpočtu.

V roku 2024 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 55 000,00 Eur, tento rozpočet bol v rámci procesu schvaľovania investičných projektov a v tej súvislosti aj zmien rozpočtu rozpočtovými opatreniami obecným zastupiteľstvom upravený na konečnú sumu 64 338,00 Eur. Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov obce bolo 64 094,36 Eur.

Prehľad účelu čerpania kapitálových výdavkov:

Účel výdavku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Kúpa traktora s príslušenstvom	45 000,00	46 877,00	46 876,80
Modernizácia kúrenia v KD	10 000,00	14 902,00	14 658,56
Rekonštrukcia oplotená MŠ	0	2 559,00	2 559,00
Kapitálové výdavky obce :	55 000,00	64 338,00	64 094,36

Realizácia plánovaných rozvojových programov obce bola v roku 2024 závislá od zdrojov príjmov, ktorými sú v súčasnosti najmä vlastné zdroje a vlastné rezervy z prostriedkov prebytkov rozpočtov minulých rokov, naakumulovaných na rezervnom fonde, príjem z predaja vlastného majetku (pozemkov) a v poslednom rade z dotácií.

c) Čerpanie výdavkových finančných operácií:

Výdavkové finančné operácie sú výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami, t. j. prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci a splácanie istín.

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Splácanie úverov Prima banka Slovensko a.s.	9 468,00	9 468,00	9 468,00
Splácanie úveru ŠFRB	13 683,00	13 683,00	13 683,11
Výdavkové fin. operácie obce OcÚ spolu	23 151,00	23 151,00	23 151,11

Na základe uznesenia obecného zastupiteľstva č. 124/2024 zo dňa 27.02.2024 obec uhradila ročné splátky bankových úverov Prima banke Slovensko a.s. v celkovej vo výške 9 468 Eur zo zdrojov rezervného fondu obce. Úver zo ŠFRB sa spláca z vybratého nájomného od nájomníkov obecných nájomných bytov.

2. Výsledok hospodárenia

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie, sú však súčasťou rozpočtu obce.

V súlade s § 10 ods. 7 obec alebo vyšší územný celok sú povinní zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce alebo vyššieho územného celku z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

Zákonom č. 85/2024 Z.z. ktorým sa menil a doplnil zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy k 1.5.2024, medzi inými ustanovenie ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 obec a vyšší územný celok nie sú povinné vo vzťahu k použitiu prostriedkov rezervného fondu na úhradu bežných výdavkov uplatňovať do 31. decembra 2024; v tomto období obec a vyšší územný celok nie sú povinné uplatňovať vo vzťahu k použitiu prostriedkov rezervného fondu a zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3; to zn., že bežný a kapitálový rozpočet obce môže byť zostavený ako schodkový a schodok rozpočtu môže vykryť zo zdrojov rezervného fondu.

Výsledok rozpočtového hospodárenia obce :

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024
Bežné príjmy spolu	433 785,55
Bežné výdavky spolu	412 506,08
Bežný rozpočet - prebytok	+21 279,47
Kapitálové príjmy spolu	7 361,25
Kapitálové výdavky spolu	64 094,36
Kapitálový rozpočet – schodok	-56 733,11
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-35 453,64
Úprava schodku bežného a kapitálového rozpočtu	-6 840,48
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-42 294,12
Príjmové finančné operácie	69 093,72
Výdavkové finančné	23 151,11
Rozpočet finančných operácií – prebytok	45 942,61
Úprava prebytku FO	- 49,52
Upravený prebytok rozpočtu FO	+45 893,09
PRÍJMY SPOLU	510 240,52
VÝDAVKY SPOLU	499 751,55
Hospodárenie obce - prebytok	+ 10 488,97
Vylúčenie z prebytku	-6 890,00
Upravené hospodárenie obce - prebytok	3 598,97

Obec v roku 2024 hospodárila **so schodkom 35 453,64 Eur**; takto vykázaný schodok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú. Schodok rozpočtu obce sa takto upravuje – zvyšuje o nevyčerpané účelovo určené prostriedky v sume **6840,49 Eur** (stravné, fond prevádzky a opráv, prostriedky ŠR a vybrané kredity na vývoz KO). **Celkový schodok rozpočtového hospodárenia je 42 294,12 Eur.**

Podľa §16 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o použití prebytku rozpočtu podľa odseku 6 rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu obce. Schodok rozpočtu podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) obce v priebehu roka financujú predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania; tento spôsob financovania schodku rozpočtu obecné zastupiteľstvo potvrdzuje pri prerokúvaní záverečného účtu obce alebo záverečného účtu vyššieho územného celku.

Obec Hontianska Vrbica schodok rozpočtu v sume 42 294,12 Eur v roku 2024 vysporiadala z prebytku finančných operácií (celkový prebytok bol 45 893,09 Eur). Takto zistený výsledok rozpočtového hospodárenia obce je prebytok **3 598,97 Eur**, o prerozdelení ktorého rozhodne obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu obce.

3. Bilancia aktív a pasív

a) aktíva:

Aktíva sú všetok majetok obce, hmotný, nehmotný, čiže hnuiteľný a nehmotný majetok, financie, akcie, zásoby na sklade, pohľadávky, ktorými obec disponuje.

Názov	KZ k 1.1.2024	ZS k 31.12.2024
Majetok spolu	1 990 470,99	1 867 384,39
Neobežný majetok spolu	1 831 074,96	1 763 787,76
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	1 727 454,66	1 660 167,46
Dlhodobý finančný majetok	103 620,30	103 620,30
Obežný majetok spolu	157 057,81	101 380,99
z toho :		
Zásoby	11 858,57	12 093,48
Krátkodobé pohľadávky	5 107,44	8 984,08
Finančné účty	140 091,80	80 303,43
Časové rozlíšenie	2 338,22	2 215,64

Z bilancie aktív a pasív je zrejмый vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku v aktívach obce. Oproti minulému roku obec zaznamenala zníženie celkovej hodnoty svojho majetku o 123 086,60 Eur. Hodnota dlhodobého majetku obce klesá úmerne s účtovnými odpismi. Dlhodobý finančný majetok predstavujú akcie obce v Západoslonskej vodárenskej spoločnosti a.s. Nitra za vložený majetok, ktorých hodnota v priebehu rokov zostáva nezmenená. Obec má vložený majetok aj v Združení „ Za čisté Dolné Pohronie „.

Zásoby na sklade predstavujú nakúpené nádoby na komunálny odpad, kompostéry, kompostovacie silo a drobný inventár.

Krátkodobé pohľadávky predstavujú najmä pohľadávky na miestnych daniach a poplatkoch a z vyúčtovania spotreby energií za predchádzajúci rok. Finančný majetok obce na bankových účtoch v porovnaní so zostatkom v predošlom roku poklesol o cca 60 tis. Eur..

Ako časové rozlíšenie sa účtujú náklady budúcich období uhradené v aktuálnom období a to poisťné a predplatné za služby.

Obec v záverečnom účte nezdôvodnila pohyb aktív podľa jednotlivých druhov majetku a to tak pri prírastkoch ako ani pri úbytkoch majetku.

3.1. Prehľad vývoja pohľadávok

Rok	Pohľadávky celkom
2021	3 380,50
2022	3 926,34
2023	5 107,44
2024	8 984,08

Krátkodobé pohľadávky obce ku koncu roka 2024 sú:

- 7 928,52 Eur z vyúčtovania za spotrebu energií
- 477,12 Eur voči zamestnancom na stravnom
- 75,57 Eur, dane z nehnuteľností a za psov
- 502,87 Eur, poplatky za komunálne odpady

b) pasíva:

Pasívami sa rozumejú zdroje majetku, ktoré predstavujú celkovú sumu záväzkov účtovnej jednotky vrátane iných pasív a rozdielu majetku a záväzkov. Vlastné imanie obce sa oproti roku 2023 znížilo o 2516,76. čo je strata v hospodárení obce vykázaná v roku 2024. Výsledok hospodárenia obce tvorí rozdiel medzi nákladmi hospodárenia 528 936,94 Eur a celkovými výnosmi 526 420,18 Eur vykázanými vo Výkaze ziskov a strát. Celkové imanie obce vrátane záväzkov oproti roku 2023 pokleslo o 123 086,60 Eur.

Názov	ZS k 1.1.2024	KZ k 31.12.2024
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 990 470,99	1 867 384,39
Vlastné imanie	589 997,60	587 480,84
Výsledok hospodárenia celkový	589 997,60	587 480,84
Výsledok hospodárenia za účt.obdobie	-28 252,18	-2 516,76
Záväzky	440 549,15	410 359,01
z toho :	935,00	1 058,00
Rezervy		
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 793,90	1 481,90
Dlhodobé záväzky	358 099,49	341 123,89
Krátkodobé záväzky	52 135,53	48 577,99
Bankové úvery a výpomoci	27 585,23	18 117,23
Časové rozlíšenie	959 924,24	869 544,54

3.2. Bilancia záväzkov

Záväzkom je existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži jej ekonomické úžitky. Záväzky predstavujú v účtovníctve

cudzie zdroje krytia majetku a zobrazujú sa na strane pasív v účtovnej závierke. Z časového hľadiska sa záväzky členia na dlhodobé a krátkodobé. Obec Hontianska Vrbica k 31.12.2024 vykazuje tak krátkodobé ako aj dlhodobé záväzky. Vykázané krátkodobé záväzky obec vysporiadala v januári 2025. Obec ku koncu účtovného obdobia eviduje záväzky v celkovej výške 389 701,88 Eur. Všetky vykázané záväzky sú v lehote splatnosti.

Podstatnú časť záväzkov obce tvorí dlh voči Štátnemu fondu rozvoja bývania, voči banke, voči zamestnancom, sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam, daňovému úradu, veriteľovi a nájomníkom. a voči dodávateľom na neuhradených faktúrach. Návrh Záverečného účtu obsahuje podrobný rozpis týchto záväzkov. Medziročný pokles dlhodobých záväzkov obce vyplýva zo splácania bankových úverov a istiny do ŠFRB.

Rok	Záväzky celkom
2021	473 055,40
2022	462 350,78
2023	440 549,15
2024	410 359,01

4. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení §17 ods.6 zákona č. 583/2004 Z. z. Podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. Pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa §17 ods.7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky obce podľa odseku 7 záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Prehľad návratných zdrojov financovania a úverov obce so stavom k 31.12.2024:

Veriteľ	Výška poskytnutého úveru	Ročná splátka istiny	Ročná splátka úrokov	Zostatok úveru (istiny)	Rok splatnosti
ŠFRB	448 930,00	13 683,11	3 644,17	350 049,09	2046 až 2048
Prima banka Slovensko	119 626,23	9 468,00	1 516,95	18 117,23	2025 až 2028
Koncesná zmluva		5 158,12		6 912,17	2026
spolu	568 556,23	28 312,23	5 260,12	375 078,49	

Výpočet dlhovej služby obce :

Rok	Celková suma dlhu k 31.12. v € bez ŠFRB	Suma ročných splátok vrátane výnosov	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka/	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka/ bez transferov	§17 ods.6 písm. a) (v %)	§17 ods.6 písm. b) (v %)
2021	46 521,23	28 016,13	398 838,19	323 003,08	11,66	8,67
2022	51 536,31	27 930,61	420 208,11	337 534,71	12,26	8,27
2023	38 447,44	28 521,04	412 421,00	358 049,83	9,32	7,97
2024	25 029,40	28 312,23	457 923,85	384 548,49	5,47	7,36

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. **bola v roku 2024 splnená.**

5. Torba a použitie fondov obce

Obec v súlade s ustanovenia § 15 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tvorí rezervný fond, a to každoročne z prebytku rozpočtového hospodárenia. V roku 2024 rezervný fond obec tvorila v sume 36 882,83 Eur. Prostriedky rezervného fondu obec v roku 2024 čerpala za účelom financovania kapitálových výdavkov rozpočtu a splácanie bankového úveru v súlade s uzneseniami obecného zastupiteľstva v celkovej sume 66 201,11 Eur. Postup pri čerpaní prostriedkov rezervného fondu bol v súlade so zákonom o obecnom zriadení a rozpočtovými pravidlami územnej samosprávy. Na rezervnom fonde ku koncu účtovného obdobia obec vykazuje zostatok 43 150,54 Eur.

V súlade so zákonom č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde obec tvorí sociálny fond, ktorého tvorba a použitie sa riadia kolektívnou zmluvou a vnútornou smernicou obce. Prostriedkami tohto fondu sú účelné v prospech zamestnancov obce. Ku koncu roka 2024 má obec na sociálnom fonde 1809,66 Eur.

V súlade s § 18 zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní obec je povinná tvoriť fond prevádzky, údržby a opráv, ktorého tvorba a použitie sa riadi internou smernicou obce č. 6, zo dňa 1.8.2021. V roku 2024 bola tvorba fondu na 2 bytové domy celkom 3985,68 Eur, čerpaných bolo 821,96 Eur. Na konci roka fond vykazuje zostatok 19 461,12 Eur.

6. Údaje o poskytnutých dotáciách z rozpočtu obce

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

Obec poskytla dotácie v súlade s cit. zákonom a s VZN č. 8 o poskytovaní dotácií právnickým osobám – občianskym združeniam pôsobiacim na území obce Hontianska Vrbica na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel:

- Telovýchovnej jednote Družstevník Hontianska Vrbica 4 000,00 Eur
- Dobrovoľný hasičský zbor H.Vrbica 2 000,00 Eur

V súlade s ustanovením § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je obec povinná ku koncu rozpočtového roka finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli finančné prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC. Obec na konci rozpočtového a účtovného roka 2024 usporiadala svoje finančné hospodárenie a finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorým boli poskytnuté prostriedky rozpočtu obce.

7. Záver

V súlade § 16 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam obecnému zastupiteľstvu prerokovanie návrhu záverečného účtu Obce Hontianska Vrbica za rok 2024 uzatvoriť s výrokom **celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.**

Adriana Szántó
hlavná kontrolórka obce

V Hontianskej Vrbici, dňa 22.5.2025